

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um stækkun verzlunarstaðar- 120
ins á Seyðisfjarðaröldu. — Með þóknanlegu brjefi, 24. ágúst þ. á., hafið þjer, herra 19. okt.
landshöfðingi, sent hingað frumvarp til laga um stækkun verzlunarstaðarins á Seyðisfirði,
er alþingi í sumar er leið samþykkt.

En ráðgjafinn hlaut að vera yður samdóma um, að hin umrædda ráðstöfun, sem
enginn efi er á, að í sjálfu sjer er hagkvæm, heyri ekki, eptir eðli sínu og reglum þeim,
er hingaðtil hefur verið farið eptir, undir löggjafarvaldið, heldur liggi hún undir úrskurð
umboðsvaldsins. Þessvegna hefur ráðgjafinn allraþegnsamlegast lagt það til við hans
hátígn konunginn, að áminnst lagafrumvarp verði eigi staðfest af honum, en að ákvörð-
un sú, sem það inniheldur, verði sett með konungsúrskurði, og hefur hans hátígn
konungurinn þarnæst 28. f. m. allramildilegast fallizt á, að land það, er reisa má á
verzlunarhús á Seyðisfjarðaröldu, skuli aukið um ströndina frá Fjarðará að innan í næstu
vík út frá Búðareyri, sem liggur inni við botn Seyðisfjarðar.

Þetta er eigi látið hjá líða að tilkynna yður, herra landshöfðingi, til þóknanlegr-
ar leiðbeiningar og birtingar í B-deild Stjórnartíðindanna.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um brennisteinsnáma lands- 121
sjóðsins í Þingeyjarsýslu. — Einsog yður var skýrt frá, herra landshöfðingi, með brjefi 23. okt.
28. ágúst 1882, leyfði ráðgjafinn 15. s. m., að fjelagið «the Iceland Sulphur and Copper
Company Limited» í Lundúnum kæmi í stað hins fyrrverandi leiguliða brennisteins-
náma þeirra í Þingeyjarsýslu, er landssjóður á, og tæki við af honum öllum rjettindum
þeim og skyldum er áskildar voru í samningi þeim, um leigu nefndra náma, er gjörð-
ur var 13. apríl 1872 milli dómsmálastjórnarinnar og Alfreds G. Locks, og sem hjermeð
fylgir, og hafði nefnt fjelag áður látið til geymzlu í privatbankann hjer á staðnum
10000 kr. veðfje til tryggingar því, að samningurinn yrði haldinn frá þess hálfu.

En nú hafði fjelag þetta, sem er undir skiptameðferð, í lok mánaðarins er leið
ekki greitt leigugjald það af námunum, er fjell til borgunar 1. s. m., þrátt fyrir það þó
þess væri krafizt hjá umboðsmanni fjelagsins hjer á staðnum, F. Holme stórkaupmanni,
og lýsti ráðgjafinn því þessvegna yfir í brjefi til nefnds umboðsmanns, að fjelagið hefði
fyrirgjört öllum rjetti eptir samningnum samkvæmt 7. grein hans, og ljet jafnframt
taka úr privatbankanum og greiða í reikning jarðabókasjóðs við aðalfjehirzluna veðfje það,
10000 kr., er fjelagið hafði látið í bankann til geymslu, en sem samkvæmt nefndri grein
samningsins er fallið til landssjóðs.

Jafnframt því að tilkynna yður þetta, herra landshöfðingi til þóknanlegrar leið-
beiningar og birtingar, skal þjónustusamlega skorað á yður að gjöra ráðstafanir til þess,
að nefndir námar verði teknir undir umráð landssjóðs, og jafnframt er skorað á yður að
láta í tje þóknanlegt álit yðar um það, hvernig farið skuli að, til að gjöra námana eptir-
leiðis arðberandi fyrir landssjóð.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um ályktun efri deildar við- 122
vikjandi láni til að fullkomna ullarvinnuvjelar. — Með þóknanlegu brjefi 23. sept. 7. nóv.
þ. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað ályktun, sem samþykkt var í efri deild
á alþingi í ár, og þar sem skorað er á stjórnina að veita Magnúsi Þórarinssyni á Hall-

16. dag desemberm. 1885.

122 dórsstöðum í Þingeyjarsýslu allt að 2500 kr. lán úr viðlagasjóði gegn fullu veði og vöxtum og afborgun í 10 ár, til að fullkomna ullaarvinnuvjelar sínar. Í sambandi við þetta hafið þjer látið í ljósi, að eptir yðar ætlun væri eigi næg ástæða til að taka þessa ályktun til greina, þarsem eigi væri hægt að veita slíkt lán úr viðlagasjóði nema með því að taka af fje því, sem búið er að koma í ríkisskuldabryf, en neðri deild þingsins hefði fellt uppástungu um þessa fjárveitingu í fjárlögunum og sama manni aptur á móti verið veittur 500 kr. styrkur með fjárlögunum.

Í tilefni af þessu skal eigi látið hjá líða þjónustusamlega að skýra yður frá, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að ráðgjafinn af ástæðum þeim, sem þjer, herra landshöfðingi, hafið tekið fram, er yður samdóma um, að eigi skuli taka til greina þessa ályktun, sem samþykkt var í efri deild alþingis.

123

7. nóv.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um heimild til að veita sýslufjelögum hallærislán. — Í þóknanlegu brjefi 24. sept. p. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, um leið og þjer skýrið frá, að ástandið á Íslandi sje enn víða mjög ískeyggilegt og einkum hættulegt í ýmsum sjóplássum, farið þess á leit, að heimild sú, til að veita sýslufjelögum lán úr landssjóði til að afstýra hallæri, sem yður var veitt með ráðgjafabrjefi 28. sept. 1883, verði framlengd þannig, að hún gildi einnig eptir lok yfirstandandi fjárhagstímabils.

Í tilefni af þessu, er yður, herra landshöfðingi, hjermeð þjónustusamlega veitt heimild til að veita sýslunefndum á fjárhagstímabilinu 18^{86/87} lán þau úr landssjóði, sem kynnu að virðast óhjákvæmilega nauðsynleg til þess að afstýra hallæri, gegn því að vextir og afborganir af lánunum greiðist á þann hátt, sem alþingi ákveður.

124

7. nóv.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja útaf þingsályktun viðvíkjandi lánunum til þilskipakaupa. — Með þóknanlegu brjefi 27. ágúst p. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað þingsályktun, sem samþykkt var á seinasta alþingi, þar sem skorað er á stjórnina, að hún láti þá, sem kaupa vilja þilskip til fiskiveiða, sitja fyrir öðrum að fá lán úr landssjóði með venjulegum kjörum, þó svo, að eigi sje lánað til kaupa hvers skips meira en 4500 kr. og að upphæðin af öllum þessum lánunum fari eigi fram úr 100,000 kr., og ennfremur að selt verði það, sem með þarf til að fullnægja þessu, af innskriftarskírteinaupphæð viðlagasjóðsins. Auk þess hafið þjer látið í ljósi, að það sje álit manna, að aukinn þilskipaútvægur hafi mikla þýðingu fyrir eflingu á velmegun landsins, og þess vegna mælt með því, að þessi áskorun frá þinginu verði tekin til greina, um leið og þjer þó hafið tekið fram, að eptir því sem fjárhagur landssjóðsins standi muni líklega verða nauðsynlegt að taka allt fje til þessara lána af innskriftarskírteininum.

Sömu leiðis hafið þjer, herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi 25. sept. p. á., látið í ljósi skoðun yðar um ákvörðun þá, sem alþingi skaut inn í endann á fjárlögunum fyrir 18^{86/87}, en með henni veitist stjórninni heimild til að verja allt að 150,000 kr. af innskriftarskírteinaupphæð viðlagasjóðs til að lána sýslufjelögum og bæjarstjórnnum til þess að útvega mönnum atvinnu við gagnleg fyrirtæki, og um leið hafið þjer tekið það fram, að eigi verði mögulegt að neyta heimildar þessarar að öllu leyti, þar sem mjög muni verða farið að ganga á innskriftarskírteini viðlagasjóðs, þegar búið sje að greiða af hendi